

Ewa Szary-Matywiecka

"Nikommu albo raczej wszystkim,
swoje księgi daję". O roli odbiorcy w
strukturze fraszek Kochanowskiego,
Maria Bocheńska, "Studia
Polonistyczne" IV Poznań 1977 :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 21/2 (68), 136

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ BŁAŻEJEWSKI Tadeusz: Chłopska literatura klasowa (z dyskusji 1919-1939). "Acta Universitatis Lodziensis. Zeszyty Naukowe UŁ". Nauki Humanistyczno-Społeczne. Seria I, z. 17, s. 53-65.

Lata trzydzieste przynoszą wzmożone zainteresowanie literatury i publicystyki literackiej sprawą chłopską. Uderza zwłaszcza znaczna ilość wypowiedzi o motywacji radykalnej. Lewicowa myśl literacka wypracowuje kryteria klasowości literatury. O ile w wypowiedziach teoretycznych dominuje problematyka proletariacka, to w praktyce twórczej - chłopska. Do najważniejszych zjawisk chłopskiej literatury klasowej należy twórczość Wasilewskiej, Kruczkowskiego, Kowalskiego oraz pisarzy z kręgu pisma "Wieś - Jej Pieśń".

BP/68/17

K.Ł.

/II/ BOCHEŃSKA Maria: "Nikommu albo raczej wszystkim, swoje księgi daję". O roli odbiorcy w strukturze fraszek Kochanowskiego. "Studia Polonistyczne" IV, Poznań 1977, s. 13-30.

Praca o charakterze teoretycznym, wykorzystująca dla celów analizy fraszek koncepcje tzw. "ról osobowych" i "wirtualnego odbiorcy". Liryzm fraszek Kochanowskiego, pozostający w sprzeczności z epickimi tradycjami gatunku, tłumaczy autorka wyeksponowaniem obecności i skryształizowaniem się w nich swoistych ról nadawczego podmiotu (poety) i adresatów (odbiorców). Właściwości ról odbiorców wyznaczane są przez zmienny, podmiotowo-perswazyjny "tryb" wypowiedzi poety. Uzależnione są od tego, czy celem poety staje się jedynie ujawnienie przedmiotu swojej wypowiedzi - fraszki (np. "O fraszkach", "O kocie"), adresowanie go do kogoś konkretnego bądź przybierającego pozór konkretności (np. "Do Magdaleny", "Do dziewczki") czy też skierowanie go wprost przeciwko komuś lub czemuś ("Na łakome", "Na niesłowną").

BP/68/18

E.Sz.-M.